

Deklarandi arvestuskande tegemine

Toll võib lubada, et tollideklaratsiooni andmed esitatakse deklarandi arvestuskande vormis. Deklarandi arvestuskande vormis võib esitada:

- standarddeklaratsiooni andmed;
- lihtsustatud deklaratsiooni andmed.

Deklarandi arvestuskanne, mis võrdub tollideklaratsiooni esitamisega, tehakse isiku elektroonilisse süsteemi. Tollideklaratsioon loetakse aktsepteerituks sellest ajahetkest, mil kauba kohta tehti arvestuskanne. Üldjuhul on tollideklaratsiooni andmete esitamine mitme etapiline:

- 1) kõigepealt esitatakse isiku elektroonilisse süsteemi tollideklaratsiooni andmed;
- 2) seejärel teavitatakse tolli deklarandi arvestuskande tegemisest ja kauba olemasolust;
- 3) määratud tähtajaks esitatakse tollideklaratsiooni töötlemise süsteemi Complex lisadeklaratsiooni andmed.

Deklarandi arvestuskande vormis tollideklaratsiooni andmete esitamise eeltingimuseks on tolli poolt väljastatud vastav luba.

Deklarandi arvestuskande vormis andmete esitamist võib taotleda kauba suunamisel järgmistele tolliprotseduuridele:

- vabasse ringlusse lubamine
- tolliladustamine
- ajutine import
- lõppkasutus
- seestöötlemine
- välistöötlemine
- eksport
- reeksport

Deklarandi arvestuskande tegemise loa taotlemine

Deklarandi arvestuskande tegemise loa omanik saab olla deklarant - Isik, kes esitab tollideklaratsiooni, reekspordi deklaratsiooni või reekspordi teatise enda nimel, või isik, kelle nimel selline deklaratsioon esitatakse.

Deklarandi arvestuskannet ei kasutata:

- kauba suunamisel vabasse ringlusse käibemaksuvabalt ja aktsiisimaksu peatamisel (protseduur 42 ja 63);
- kauba suunamisel ajutise impordi, lõppkasutusprotseduuri, sees- ja välistöötlemisprotseduurile, kui loa taotlus esitatakse tollideklaratsioonil;
- transiidil ja kauba ajutisel ladustamisel.

Ekspordi ja reekspordi korral antakse luba juhul kui, täidetud on järgmised tingimused:

- ei ole väljumise ülddeklaratsiooni esitamise kohustust (DA artikkel 245);
- eksporditolliasutus on ka väljumisetolliasutus või ekspordi- ja väljumisetolliasutus on rakendanud vajalikku korda tagamaks, et kaup on väljaviimise ajal tolli järelevalve all.

Loa tingimused on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse nr 2015/2446 artiklis 150:

Taotleja peab vastama LTS artikli 39 punktis a, b ja c sätestatud kriteeriumitele:

a) tolli- ja maksuõigusaktide mis tahes tõsiste rikkumiste ja korduvate rikkumiste puudumine, sealhulgas taotleja majandustegevusega seotud raskete kuritegude puudumine;

b) taotleja tõendus, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgetasemeliselt haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja vajaduse korral ka veoandmete haldamise süsteemi;

c) maksevõime, mis loetakse tõendatuks, kui taotlejal on hea finantsseisund, mis võimaldab tal oma kohustusi täita, võttes vajalikul määral arvesse asjaomase äritegevuse eripära.

Kui deklarandi arvestuskande tegemise loa taotleja on tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja (AEOC staatus) võetakse AEOC staatus andmisel läbiviidud kontrolle tolli poolt võimalusel arvesse.

Deklarandi arvestuskande tegemise loa andmist, peatamist ja kehtetuks tunnistamist reguleerivad:

- Liidu tolliseadustiku nr 952/2013 artiklid 22-23;
- Komisjoni delegeeritud määruse nr 2015/2446 artiklid 11-18, 150;
- Komisjoni rakendusmääruse nr 2015/2447 artiklid 12-13; 15;
- Rahandusministri 22.06.2009 määruse nr 42 peatükk 4.

Loa taotlemisel kauba eriprotseduurile (tolliladustamine, ajutine import, sees- ja välistöötlemine) suunamiseks ei anta deklarandi arvestuskande vormis tollideklaratsiooni esitamise luba enne, kui kauba eriprotseduurile suunamise luba on väljastatud.

Taotlus esitatakse komisjoni delegeeritud määruse 2016/341 lisa 12 sätestatud vormil, mis on elektrooniliselt kättesaadav Maksu- ja Tolliameti koduleheküljel ärikliendi avalehe menüüjaotises „Toll, kaubavahetus“ „Tollivormide“ all: <http://www.emta.ee/et/ariklient/toll-kaubavahetus/tollivormid/deklarandi-arvestuskande-tegemise-loa-taotlus>.

Loa taotluse vormi lahtrisse 13 „Lisateave/tingimused“ märgitakse:

- soovitatav lisadeklaratsiooni liik – üldine, perioodiline või kokkuvõtlik;

1) Üldine lisadeklaratsioon esitatakse sellise kauba kohta, mis on deklareeritud ühe lihtsustatud tollideklaratsiooniga. Üldine lisadeklaratsioon esitatakse loale märgitud tolliasutusele viie kalendripäeva jooksul lihtsustatud tollideklaratsiooni aktsepteerimise päevast arvates.

2) Perioodiline lisadeklaratsioon esitatakse loale märgitud ajavahemiku jooksul lihtsustatud tollideklaratsiooniga deklareeritud kauba kohta loale märgitud tähtpäevaks. Perioodilise lisadeklaratsiooni esitamise tähtaeg ei tohi ületada viit kalendripäeva ajavahemiku lõppemise päevast arvates. Perioodilise lisadeklaratsiooniga deklareeritakse mitme lihtsustatud tollideklaratsiooniga deklareeritud kaubad, kusjuures erinevates saadetistes olnud kaupu ei saa ühe kaubana deklareerida.

3) Kokkuvõtlik lisadeklaratsioon esitatakse loale märgitud ajavahemiku jooksul lihtsustatud tollideklaratsiooniga deklareeritud kauba kohta loale märgitud tähtpäevaks ning peab sisaldama koondandmeid ajavahemikul deklareeritud kauba kohta. Kokkuvõtliku lisadeklaratsiooni esitamise tähtaeg ei tohi ületada viit kalendripäeva ajavahemiku lõppemise päevast arvates. Kokkuvõtlik lisadeklaratsioon esitatakse, kui ajavahemiku jooksul ei ole muutunud Euroopa Ühenduste integreeritud tariifistiku (TARIC) alamrubriik, päritoluriik ega maksumäärad. Juhul kui perioodi jooksul on üks eelpool nimetatud tingimustest muutunud, tuleb vormistada erinevad lisadeklaratsioonid.

Kui lihtsustatud tollideklaratsiooniga deklareeritakse eri tariifse klassifikatsiooni alla kuuluvaid kaupu ning nende kohta esitatakse kokkuvõtlik lisadeklaratsioon, võib toll lubada kaupade klassifitseerimist kõrgeima määraga maksustatava kauba tariifse klassifikatsiooni alla. Kui erinevate kaupade maksumäär on sama, võib toll lubada kaupade klassifitseerimist selle kauba tariifse klassifikatsiooni alla, mille väärtus on kõige suurem.

- perioodilise ja kokkuvõtliku lisadeklaratsiooni kasutamise korral ajavahemik, mille jooksul tollideklaratsiooniga deklareeritud kauba kohta lisadeklaratsioon esitatakse;

Ajavahemikku hakatakse arvestama esimese lihtsustatud tollideklaratsiooni esitamise kuupäevast arvates, välja arvatud juhul, kui ajavahemik on kalendrinädal või kalendrikuu.

- lisadeklaratsiooni esitamise tolliasutus.

Lisaks taotlusele esitatakse vastused AEO enesehindamise küsimustiku küsimustele 2 - 4 ning lisatakse vajadusel tagatissumma määramiseks vajalikud andmed.

Tagatis

Tagatise esitamine ei ole deklarandi arvestuskande kasutamise tingimuseks. Tagatis on nõutav, kui tollideklaratsiooni esitamisel võib tekkida tollivõlg. Sel juhul kasutatakse maksude tasumise edasilükkamist (LTS art 110) ning taotletakse tollilt vastav luba.

Isiku kohustused, kellel on luba esitada tollideklaratsiooni andmed deklarandi arvestuskande vormis

Selle isiku kohustused, kellel on luba esitada tollideklaratsioon deklarandi arvestuskande vormis, on loeteletud komisjoni rakendusmääruse artiklis 234.

Kauba esitamine

Kauba esitamise nõudest võib toll loobuda, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- deklarant on tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja (AEOC staatus);
- selle tingivad kauba olemus ja liikumine ning need on tollile teada;
- järelevalvet teostaval tolliasutusel on juurdepääs kogu teabele, mis on vajalik kauba kontrollimiseks.

Kui kauba esitamine on nõutav, esitab deklarant tolli poolt kindlaksmääratud viisil komisjoni delegeeritud määruse nr 2015/2446 Lisas B veergudes C2, I2 sätestatud andmed.

Tollideklaratsiooni esitamine

- Standardtollideklaratsioon

Deklarandi arvestuskande korral nõutav standarddeklaratsiooni andmekoosseis on kehtestatud komisjoni delegeeritud määruse nr 2016/341 9. Lisas Liites A punktis 3. „Nõuded lihtsustatud tollideklaratsioonile – tabel 7“. See tähendab, et standardtollideklaratsiooni miinimum andmekoosseis võrdub lihtsustatud deklaratsiooni andmekoosseisuga.

- Lihtsustatud deklaratsiooni esitamine

Lihtsustatud deklaratsiooni esitamisel deklarandi arvestuskandena on nõutav andmekoosseis kehtestatud komisjoni delegeeritud määruse nr 2016/341 9. Lisas Liites A punktis 3. „Nõuded lihtsustatud tollideklaratsioonile – tabel 7“. Tolle loal võib teatud lihtsustatud deklaratsioonis nõutavad andmed (nt kauba kood, bruto- ja netokaal, kauba maksumus) esitada lisadeklaratsiooniga.

- Lisadeklaratsiooni esitamine

Lisadeklaratsioon esitatakse kümne päeva jooksul pärast lisadeklaratsiooniga hõlmatud ajavahemiku lõppemist tollideklaratsiooni töötlemise süsteemi Complex. Esitatakse standarddeklaratsiooni andmed. Deklaratsiooni viis on Z.

Tollideklaratsioonide alusel määratud maksusummad kantakse arvestusse hetkel, kui lisadeklaratsiooni olekuks saab „Kaup vabastatud“. Maksude tasumise tähtaja arvestus toimub LTS artikli 110 alusel.

Kauba vabastamine

- 1) Kui toll loobub kauba esitamise nõudest loetakse kaup vabastatuks hetkest, mil kauba kohta tehakse arvestuskanne.
- 2) Kui loas on sätestatud tähtaeg, mille jooksul teavitatakse loa omanikku tehtavatest kontrollidest, loetakse kaup vabastatuks tähtaja möödumisel ja juhul, kui toll soovib kaupa kontrollida.